

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 30.—	celo leto naprej K 34.—
pol leta 15.—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 7-50	celo leto naprej K 47.—
na mesec 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Kraljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbija vsak dan zvečer izvirna in prazniko.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vrt., dvakrat po 7 vrt., trikrat po 6 v. Postano (enak prostor) 16 vrt., parte in zahvale (enak prostor) 10 vrt. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakazilu. Na samo pisemne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoči ponj:	K 28.—	četrt leta 7—
celo leto naprej	14.—	na mesec 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Dr. Kreku v slovo.

Nagrobni govor predsednika »Jugoslovskega kluba« post. dr. Antona Korošca.

Predragi prijatelj!

Kadar si zbral okrog sebe svoje prijatelje, vedno si jih vedel z onim svojim veselim glasom vneti in navdajati za vse, kar je dobro, za vse, kar je lepo. Nikdar ti ni zmanjkalo besed, da si bodril in vzpodbujal nas, tvoje prijatelje. Danes pa, ko je zbranega okrog tebe toliko ljudstva, danes nimaš za nas besede? Danes molčiš? Kaj se je zgodilo s teboj, ki si tako ljubil zrak, široki svet, visoke gore? Kaj se je zgodilo s teboj, ki si tako cenil in ljubil svobodo? Tebe so položili v to ozko rakev, spustili so te v to tesno, globoko jama in zdaj te hočejo pokopati. Mi slišimo, kako nam kličeš: Misleremini saltem vos amici mei (Usmilite se me, vsaj vi, prijatelji moji!). Kako naj ti pomagamo, ko nam je naša moč tako majhna? Sestre, prijatelji, tovariši, učenci, ki si jim izkazal toliko neizmerno ljubezni, stojimo okrog tebe brez pomoči. Tebe je poklical ljubi Bog k sebi. Tvoja duša se je preselila v nebo, telo pa smo izročili materi zemlji. Potrti stojimo ob tvojem grobu, potrti, ker ti ne moremo pomagati, potrti, ker nam tvoja usta ne govorijo več. Pa naj so umolknila usta, glasno slišimo tvoje besede, glasno nam govore tvoji nauki in tvoja dejanja. Gledamo te pred seboj, kako si velik kot človek, kako si posebno natanko izpolnjeval gospodovo zapoved: Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe. Kdor je prišel k tebi nesrečen, potrt od žalosti in trpljenja, je našel pri tebi uteho in ljubezni, je našel v tebi draga brata. Ti si vedel, kaj je trpljenje, sam si izkušal bridkosti, a imel si usmiljeno srce in si pomagal, kjer si le mogel pomagati. Razdal si vse, kar si imel, za sebe nisi skrbel nikoli. Posvetnega blaga nisi zbiral in ga nisi hotel. Ubog si ostal, dokler si živel, ubog si bil sedaj, ko si umrl, nesebičen vse svoje življenje in požrtvoren. Tako velik stojiš pred nami. Božji sodnik ti bo poplačal tvoja dela, ki si jih izvršil v ljubezni do bližnjega.

nas novo trpljenje, greh in nas zapusti! Tvoja smrt nam bo rodilo nove neprijatelje, ki skrito rujejo proti nam in nam stavijo ovire, da bi se nam ne uresničila tvoja velika ideja. Zato vzdihujemo ob tvojem grobu, ker si nas ravno sedaj, ko te najbolj potrebujemo, zapustil ravno ti, v katerega smo najbolj zaupali.

Toda, bratje in sestre, na grobu dr. Kreka ne smemo vzdihovati. Iz groba slišim glas: Levate capita, quoniam appropinquat redemptio vostra — dvignite glave, ker se približuje vaše odrešenje. — Roko v roki hočemo stopati svojo pot naprej, da dosežemo zedinjenje jugoslovskega naroda. Bodite složni, odločni, dosledni, da dosežete veliko idejo svojega naroda. To velja za nas vse, to velja posebno pa tudi za nas, ki smo narodu odgovorni za svoje delo.

Mi slišimo tvoj glas iz groba, ki nam veleva ljubezen, slogo in neumorno delo za našo sveto stvar. To tvojo oporo sprejemamo tukaj pred celim narodom.

Pred vsem, mi najoži tvoj prijatelj iz Jugoslovskega kluba, hočemo zastaviti vse svoje sile, da se uresniči tvoja ideja Jugoslovske države.

Prijatelj! Bog ti daj pokoj in mir, večna luč naj ti sveti, prijatelj! Z Bogom!

Kako nam vlada odgovarja.

V četrtkovni seji poslanske zbornice je izročil ministrski predsednik vitez Seidler svoj tiskani odgovor na znano prevažno interpelacijo dr. Korošca (Slovenec), prof. Spinciča (Hrvat) in dr. Baljaka (Srb) v seji dne 3. julija 1917, v kateri so zahtevali takojšnjo vzpostavitev ustavnega življenja v Bosni-Hercegovini in dosledno temu sklicanje sabora. Znano je tudi, koliko so delovale — poleg Jugoslovskega kluba — za isti namen deputacije iz vseh saborskih strank in to pri zunanjem in finančnem ministru, pri obeh ministrskih predsednikih na Dunaju in v Budimpešti — in končno celo pri cesarju samem. Vse prebivalstvo, brez razlike veroizpovedanja, je bilo po svojih prvakih enih misli in enih zahtev. Zdaj pa je prišel dr. vitez Seidler z odgovorom, ki postavlja veliko resnico na glavo in trdi nekaj, kar nije dokumentovanemu dejstvu naravnost v obraz. Poleg nečestitih neresnic, s katerimi se bomo še bavili, trdi dr. Seidler tudi naslednje:

»Nesrečni atentat z dne 28. junija 1914 in temu sledeči obžalovanja vredni pogromi patriotične nejevolje so pa tako omajali temelje skupnemu delovanju vseh treh glavnih veroizpovedanj, da takratni moslimski saborski predsednik kakor tudi takrat katoliški (hrvatski) podpredsednik in mero-dajni voditelji moslimskih in hrvatskih strank niso le odločno nasprotovale vsakemu daljšemu skupnemu delu s srbsko-pravoslavnimi člani delavne večine, marveč zahtevali tudi takojšnje zaključitve zasedanja.»

Ta trditve je zausnica živi resnici! Ravno nasprotno je res in je dokazano z uradnim dokumentom, ki se mora še nahajati v skupnem finančnem ministru. Resnica je namreč ta - le:

Res je, da so bili po umoru v Sarajevu inscenirani žalostni pogromi proti pravoslavim deželanom. Ali kmalu je bilo vsemu ljudstvu jasno, komu bi bilo take vrste sovraštvo v korist. Zato so vsi pametni možje delovali na to, da se onemogočijo zanprej taki podobni dogodki. Celotno predsedstvo sabora je bilo med seboj edino o programu za bodoče zasedanje. Bilo je treba le še soglasja skupne vlade. Zato so prišli v juliju leta 1914. na Dunaj vsi trije predsedniki: dr. Bašagić (muslim), dr. Dimović (pravoslavac) in dr. Sunarić (katolik) ter zaprosili konferenco pri takratnem skupnem finančnem ministru vitezju Bilinskem (ki je obenem najvišji upravitelj Bosne in Hercegovine); ta je poklical v to znamenito sejo še takratnega sekcijskega šefa Talloczyja (ki je bil ubit pri železniški nesreči, ko se je vozil kot civilni upravitelj Srbije iz Belgrada na Dunaj) in vladnega svetnika dr. Cerovića, ki je bil za zapisnikarja. Konferenca je trajala več ur in je dosegla popolno so-

glasje s skupnim finančnim ministrom o obširnem delovnem programu za bodoče zasedanje sabora. Ves ta sporazum je bil napisan v zapisnik, ki so ga podpisali vsi navzoči in je danes jasna in glasna priča, da je ravno nasprotno temu res, kar je trdil dr. Seidler v svojem rečenem odgovoru.

da sta dr. Bašagić in dr. Sunarić odklanjala sodelovanje s Srbi ter zahtevala zaključitve sabora, marveč došla sta skupno s Srbom Dimovićem na Dunaj ter se tukaj skupno z njim dogovarjala pod pokroviteljstvom skupnega finančnega ministra o delavnem programu za zasedanje, ki bi imelo slediti. Dosegli so lep uspeh, ki so se ga skupno veselili.

Ali kaj je sledilo? Sabor ni bil sklican, pač pa po dolgem zavlačevanju meseca februarja l. 1915. — razpuščen. In sledil je končno zdaj še tak odgovor ministrskega predsednika v poslanski zbornici.

Umevno je, da se interpellacije ne zadovolje s takimi odgovori o tej tako silno važni zadevi, ki ne zadeva le živih interesov našega naroda v Bosni in Hercegovini, marveč se dotika tudi osebne časti bivših predsednikov sabora, ki so vsi trije odlični pristaši politike našega Jugoslovskega kluba.

Drug nad vse karakterističen odgovor je oni justičnega ministra Schauerja na interpelacijo dr. Korošca glede znane ministrove izjave v madžarskem »Deli Hirlapus«. Glasom tega lista je dr. Schauer silno vnet za to, da se »stremljenja, naperjena proti integriteti Ogrske« (n. pr. češka ali jugoslovska deklaracijska politika) v Avstriji kazensko zasledujejo. Ker pa si je svest, da bi zbornica vsak tozadevni zakonski načrt z ogorčenjem odbila, namigava madžarski javnosti, da si bo vlada eventualno pomagala s § 14. Ko je bilo radi te famozne izjave podanih več interpellacij, se je gospod Schauer ustrašil in v svojem odgovoru se pere, da »ni tako mislil«. Na Koroščevo interpelacijo odgovarja tako - le:

Dne 27. septembra me je zaprosil sodnik »Deli Hirlapus«, da naj se izrazim o želji ogrske vlade po reciprociteti (glede kaznivih dejanj proti državnemu ozemlju). Povedal sem sodniku, da ta stvar še ni bila predmet uradnih razmotiranj, ker mi je ogrski justični minister rekel, da se bo zadeva sprožila v uradnem dopisu ogrske vlade. Meni pa se je zdela želja po vzajemnem postopanju upravičena. Na nadaljnje vprašanje, ali soglasja s predlogom profesorja dr. Lammascha, da naj se določbe od gosposke zbornice že sprejete načrta kazenskega zakona o kaznivih dejanjih proti deželam ogrske krone novelirajo, sem odgovoril, da je to gotovo pot, na kateri bi se dalo priti do vzajemnega postopanja. Negotovo pa je, ali se bo mogla taka novela v poslanski zbornici v sedanjem času doseči in pojavilo se je že pranje, ali bi se ne moglo ustreči ogrski želji drugim potom kakor z zakonom. A tudi to še ni odločeno. Pri tem sem mislil na interesantno vprašanje, ali ne daje že § 66. kaz. zak. Ogrski istega varstva, kakor ga daje ogrska zakonodaja Avstriji, če se proglasi na Ogrskem že obstoječa vzajemnost kot v zakonu zajamčena. O vprašanju, ali je mogoče preostati politična stremljenja ali politične izjave po tej kazenski določbi, se nisem izrazil, enako nisem podal nikakršne vladne izjave, marveč povedal le kot jurist svoje mnenje o tem pravnem vprašanju.

Tako dr. Schauer, ki hoče tajiti, da je mislil na protizakonito preganjanje političnih stremljenj, naperjenih proti dualizmu i. e. proti »integriteti ogrske države«, pa s svojim odgovorom povse pravzaprav še več, kakor je povedal madžarskemu žurnalistu. Dr. Schauer bi si rad ustvaril podlago za preganjanje proti integriteti Ogrske naperjenih dejanj kratkoma lože za interpretacijo § 66 kaz. zakona! Po § 65. kaz. zak. zakrivi hudodelstvo motenja javnega miru, kdor javno, s spisi ali podobami m. dr. zoper obliko vladarstva ali državno upravo nahujskati skuša, k nepokorščini, k uporji zapeljuje, ali v ta namen »tovarišije« snuje. § 66 pa pravi, da postane »ravno tega« hudodelstva kriv, kdor eno ali drugo navedenih dejanj zoper drugo tujo državo ali njenega glavarja doprinese, ako je po njenih zakonih ali pa s posebnimi pogodbami

vzajemnost zagotovljena in v avstrijskem cesarstvu zakonito razglašena. Na ta § 66., ki z ozirom na tuje države še ni bil nikdar uveljavljen, se sklicuje justični minister, akoravno več, da ta določba sploh ne odgovarja več modernemu času, ker je izrodek absolutistične dobe, otrok svete alijance! Prešla je namreč iz starega kazenskega zakona iz leta 1803. v kazenski zakon z l. 1852. Toda to še ni vse. Leta 1852. je bila Avstrija enotna država in dualizma sploh še ni bilo. Ta paragraf se torej sploh ne more nanašati na Ogrsko in nobena interpretacijska umetnost ne more iz njega napraviti zaščitni privilegij za integriteto dualizma. Le gospod Schauer je drugega mnenja. Justični minister se sklicuje na to, da je reciprociteta na Ogrskem zagotovljena, to je, da so po ogrskem zakonu dejanja našega § 65., če »so naperjena proti avstrijski državi, kaznjiva. Tudi to ni res. Pač kaznuje ogrski kazenski zakonik v svojem § 173. javno hujskanje proti zvezi Ogrske z Avstrijo, to pa ni dejanski stan našega § 65. in to določba je naperjena vendar le samo proti agitaciji, ki bi hotela odtrgati Ogrsko od Avstrije ali Avstrijo od Ogrske!

Nemci gospodarji Riskega zaliva.

NAŠE URADNO POROČILO.
Dunaj, 13. oktobra. (Kor. urad.)
Na vzhodu in v Albaniji pri naših četah ničesar novega.

Ob Soči in na tirolski fronti je prišlo na številnih točkah do živahnega topovskega delovanja. Južno od doline Pellegrino so pripeljale naše čete, ojačene s streli, v sunku vjete in vojno orodje iz sovražne pozicije. — Seigen, štaba.

Dunaj, 14. oktobra. (Kor. urad.)
Iz območja naših bojnih sil ni ničesar poročati. — Seigen, štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 13. oktobra. (Kor. urad.)
Zapadno bojišče. Skupina gim. Ruprechta Bavarskega. Bitka na Flandrskem je po kratkem premoru včeraj iznova oživela. To pot so izvršili Angležki napade na ozki, kakih 10 km široki fronti med cestama Langemarck-Houthouist in Zonnebeke-Moorslede. Posebno močno so zastavili artiljerijo. Po večkratnem brezuspešnem navalu se je posrečilo angleški pehoti napredovati v pokrajini, polni rup med kolodvorom in vasjo Poelcappelle. V ljutih bojih, ki so trajali čez dan, so vrgle naše čete sovražnika na obeh straneh Pendsbeeka nazaj. Naše pozicije v Poelcappelle in južno od tam so dopoldne in s svežimi silami zvečer iznova napadli. Hud pritisk nasprotnika je bil naperjen na Passhendaele. Tudi tu so se morali Angležki zadovoljiti z ozkim pasom našega predpolja. Kraj je v naši posesti. Vzhodno od Zonnebeeka so se sovražni napadi zlomili. Tudi pri Ghelveldu se je ponesečil močen sunek. V celem znaša s težkimi krvavimi žrtvami od sovražnika dobljena pridobitev nekako pol kilometra tal. Povsod drugod je bil njegov napor zaman. Vso noč je trajal artiljerijski boj. Danes jutraj se je stopnjeval zopet do bobnajočega ognja med Lyso in kanalom Comines-Ypres. Glasom predloženih poročil ni prišlo do sedaj do nikakršnih novih napadov. — Skupina nemškega prestolonaslednika. V nekaterih odsekih fronte ob Aisni je bilo tudi včeraj bojno delovanje živahno. V vzhodnem delu Chemin des Damesa so vdrle turinške napadalne čete po učinkoviti strelski pripravi v francoske pozicije severno od mlina pri Vauclercu. V širini 400 m smo izrgali sovražniku več črt jarkov. Vjeli smo številne sovražnike.

Vzhodno bojišče. Od Dvine do Donave nikakih večjih bojov.

Makedonska fronta: Razen živahnega artiljerijskega delovanja v loku

Črne in za Bolgare uspešnih izvidnih bojov ob Dojranskem jezeru ničesar posebnega. — v. Ludendorff.

Berolin, 14. oktobra. (Kor. urad.)

Zapadno bojišče. Skupina gim. Ruprechta Bavarskega. Na bojišču na Flandrskem niso bobnajočemu ognju med Lyso in Deulom včeraj jutraj sledili nikakoršni napadi. Čez dan je ostalo strelsko delovanje ob obali in do Houthouistskega gozda do Ghelvelda živahno in je bilo zlasti zvečer stopnjevano. Močni francoski in angleški izvidni oddelki so izvršili sunke proti našim črtam. Zavrtili smo jih. V Artoisu in severno od St. Quentin je obojestranski ožnji v zvezi z izvidnimi boji oživeli. — Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. V zapadnem delu Chemin des Damesa včasih močni artiljerijski boji ob cesti Laon-Soissons. Od nas severno od mlina Vauclerca zavzete jarke so Francozi včeraj petkrat močno napadli v protisunkih, ki so se vsi brez uspeha z velikimi izgubami ponesrečili. — Vzhodno bojišče. Po dobro premišljeni pripravi se je pričelo v izbornem sodelovanju armade in mornarice skupno podvzetje proti ruskomu otoku Oesel, ki leži pred Riškim zalivom. Po obsežnih miselnih delih v obalnih vodah smo pričeli dne 12. m. jutraj obstreljevati utrdbe na polotoku Svorbe pri Kielkondu, ob Tagelachtkem zalivu in v Sölsundu. Ko smo premagali ruske baterije, smo izkrcali čete. Tu in pri spremljanju transportnega brodirja skozi minske zapore so se izborno izkazale udeležene pomorske sile v svojem znanju. Brez vsake izgube ladij se je ta prvi del operacij popolnoma posrečil. Čete, ki smo jih izkrcali v zalivu Tagelacht ob severozapadnih obali otoka, so v hitrem napadu zlomile odpor Rusov ter nadalje prodirajo proti jugovzhodu. Zercel ob južnem koncu polotoka Svorbe in Arensburg, glavno mesto otoka Oesel, gorita. Med Vzhodnim in Črnim morjem je položaj neizpremenjen. — Makedonska fronta. V silnem deževju samo pri Bitolju in v loku Črne živahno artiljerijsko delovanje. — v. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 14. oktobra. (Kor. urad.)
Na zapadu menjajoče se močno streljanje na Flandrskem in severovzhodno od Soissons. Operacije na otoku Oesel potekajo po načrtu.

Izkrcanje nemških čet na otoku Oesel je dokazalo, da si je vedela Nemčija ohraniti prosto roko in prevzela na vzhodu zopet inicijativo. Vzorna priprava je to podvzetje pripravila. Treba je bilo odstraniti minske polje, kar je bilo končano dne 12. oktobra in še isti dan se je pričel koncentrični ožnji na utrdbe na polotoku Svorbe pri Kielkondu ob zalivu Tagga in v Soela Sundu. V kratkem času so utihle sovražne baterije v obrambnih napravah, nakar so se pričele nemške čete izkrcavati ter so v nevzdržnem navalu zlomile odpor sovražnih posadk in začele prodirati proti jugu - vzhodu.

Prebivalstvo otoka Oesel je sprejelo nemško vojaštvo popolnoma mirno.

Operacij pred otokom Oesel se je z nemške strani udeležilo osem dreadnoughtov, nekako 12 križark, 40 torpedov in 30 iskalcev min.

Rusko časopisje prinaša intervju z raznimi ministri in vojaškimi strokovnjaki, ki vsi pravijo, da je izkrcanje Nemcev na otokih sicer za ruski strateški položaj resna operacija, da pa Petrograd ni neposredno ogrožen.

Otok Oesel pripada provinciji Livlandiji, je 2617 km² velik ter s 36 km široko morskno ožino odločen od kurlandske obali. Otok je obvladal vhod v zaliv.

Otok Dagö pripada Estlandiji, je samo 960 km² velik ter leži nekoliko bolj severno blizu otoka Oesel. Oba otoka imata kakih 100.000 prebivalcev, med njimi tudi večje število Nemcev in Švedov.

V Bukovini smo uspešno izvedli patuljska podvzjetja. Letalsko delovanje je živahno.

O ruskih vojakih je povedal na petrogradski konferenci častnik Dubasov, da vojaki sedaj ne žele niti zemljišč, niti svobode, marveč samo konec vojne. Naj se v Petrogradu govori karkoli, vojaki se ne bodo več bojevali.

Za šefa ruskega velikega generalnega štaba je bil nedavno imenovan general Dukonin. General se je izrazil napram nekemu zastopniku petrogradske brozavne agencije, da so vsi o globokosežni desorganizaciji ruske armade pretirane. Kljub vsemu drži ruska vojska fronte še trdno proti 140 sovražnim divizionom, ki so tam vezane. Z ozirom na bližajočo se zimo ni misliti, da bi pričel sovražnik z resno ofenzivo izzemski poskuse v Riškem zalivu.

Finski listi poročajo, da so se pomorščaki v Sveborgu ležeče ruske bojne ladje »Petrovskij« uprli. Ubili so 4 častnike ter mnogo častnikov zaprli, da jim služijo kot tali.

RUSKO URADNO POROČILO.

12. oktobra. Severna fronta. V smeri iz Rige je izvršil sovražnik dne 10. oktobra ob 7. zvečer po močni artiljerijski pripravi ofenzivo v odseku Spitale - Timmerman, ter je južno od ceste v Pskov potisnil stotnje nekega našega polka nekoliko nazaj. Ob 9. zvečer so izvršili naši oddelki protinapad ter zopet zavzeli od sovražnika zavzete järke. Ob 12. pomoči je bil položaj obnovljen. Dne 11. oktobra proti poldnevju je prisilil sovražnik v okolici Skula severno od ceste v Pskov z močnim artiljerijskim ognjem naše prednje straže, da so se nekoliko umaknile. Na ostali fronti ogenj pušk. — Zapadna in jugo-zapadna fronta. Ogenj pušk. — Romunska fronta. Dne 9. oktobra ob 5. zjutraj je sovražnik po močni artiljerijski pripravi napadel naše pozicije v pokrajini južno od Krendosenija v smeri na Buzeu ter se polastil več strelskih jarkov. S protinapadom smo obnovili položaj. Dne 11. oktobra je sovražnik opetovano obstreljeval s težko artiljerijo mesto Galac.

13. oktobra. Od prvega izkrcanja na otoku Oesel do 13. oktobra ob 10. poldnevne se je posrečilo Nemcem zlomiti odpor naših čet ter zasedeti vse severni del otoka. Sovražnik se je približal Arensburgu na 12 vrst. Naše čete imajo še vedno zaseden polotok Svorbje - Zerel. Sovražnik je izvršil proti otoku Dagō samo navidezni napad ter otoka ni zasedel.

13. oktobra. Pod zaščito pomorskih vojnih sil, ki so daleč nadkriljevale naše obrambne naprave, so Nemci dne 12. oktobra izkrcali čete v zalivu Tagelacht, na severu otoka Oesel, ter na sosednjih bregovih. Druge sile so se izkrcale pri vasi Serrō na jugo-zapadu otoka Dagō. Silni ogenj velikih bojnih ladij je storil, da so območnike obrežne baterije. Podvzetje sovražnika je potrkala megla in slabi razgled. Garnizija otoka Oesel je pričela z bojem proti izkrcanim četam. Vse, kar je mogoče, smo storili, da zavrnemo izkrcane čete.

Poluradno poročilo pravi nadalje, da je sovražnik že dolgo pripravil na izkrcanje, katero je še podpirala oslabiljena ruska stražna služba. Izkrcanje se je izvršilo z izredno hitrostjo. Izkrcane sovražne čete cenijo na eno do 2 divizionj. Poročilo konstatira, da je iztrgalo zavzete obeh otokov Rusom gospodstvo nad Riškim zalivom in da bo sovražnik najbrže izvršil nadaljnja podvzetja v smeri na Hapsal.

Poročilo se konča: Dogodki v Riškem zalivu lahko vplivajo na položaj ruske fronte pri Segevdolu, kjer se bo morala fronta izpremeniti ter se približati črti Wenden-Valk. Mornariški minister Verderevskij je vladi takoj po svojem povratku iz glavnega stana poročal o položaju. Vlada je sklenila, da takoj posveti vse svoje sile organizaciji deželne branbe.

ENTENTNA KONFERENCA V RUSKEM GLAVNEM STANU.

Stockholm, 13. oktobra. (Kor. urad.) Kakor poroča »Rječ« se vrši v glavnem stanu važna ententna konferenca, katere se udeležujejo poleg Kerenskega in Terčeznika tudi zastopniki drugih ententnih držav.

Petrograd, 13. oktobra. (Kor. urad.) Posvetovanje, ki se je vršilo v glavnem stanu pod predsedstvom Kerenskega in v navzočnosti zunanega ministra, vojnega in mornariškega ministra, vrhovnega poveljnika, šefa generalnega štaba in novega ruskega veleposlanika na Francoskem Maklakova, se je bavilo z ozirom na medententno konferenco v Parizu z vprašanjem obnovitve bojne zmoglosti ruske armade. Konferenca je sklenila: izboljšati je disciplino. Vojske je treba sistematično podučevati. Treba je izbrati vse izkušnje te vojne. Urediti je notranjo službo in dati vojakom čim več opravila.

Nemiri v Rusiji.

Iz raznih ruskih provincij, zlasti iz južne Rusije, prihajajo vesti o nemirih. V Charkovu so demonstranti, vojski in dezertirji dne 9. oktobra plenili mesto. Bili so oboroženi ter je prišlo do boja s četami, ki so končno vendar napravile red. Dragonci so zasedli mesto ter je nad mestom proglašeno vojno stanje. Podobni nemiri so se dogodili v Benderju v Besarabiji, Brailovki v Podoliji, Trasholu na Chersonu, v Astrahanu in drugod. Večji del pa so bili ti upori hitro zadušeni. Tudi v Taškentu je zopet mir.

Evakuacija Petrograda.

Petrograd, 14. oktobra. Vlada pozivlja prebivalstvo, da se naj z ozirom na pomankanje živeža v čim največjem številu seli iz Petrograda.

Odpusti v Rusiji.

Petrograd, 11. oktobra. (Kor. urad.) Petrogradski vojaški okraj je na ukaz vojnega ministra odpustil oba vojaška letnika 1895 in 1896.

Ruski dolg zaveznikom.

Basel, 12. oktobra. Na demokratskem kongresu je vlada sporočila, da znaša dolg Rusije zaveznikom s 1. oktobrom 38 milijard rubljev.

Poziv Kerenskega k podmorski bitki.

Petrograd, 13. oktobra. (Kor. ur.) Agentura. Kerenski je poslal vrhovnemu poveljniku severne armade to - le brzojavko:

Povejte brodogovju v Vzhodnem morju, da je prišla strašna ura preizkušnje. Rusija pričakuje za svojo rešitev hrabrega dejanja mornarice in jaz kot vrhovni poveljnik zahtevam od moštva in vodstva, da se žrtvujeta. Bliža se ura, ko bo moralo vzhodnomorsko brodogovje braniti čast domovine, njene velike zgodovine in svobode revolucije. Čas je, da resno pomislite, da je treba

prenehati prostovoljno ali neprosto-voljno delovati za cilje in naklepe sovražnikov. Posadka v Kronštatu je s svojim nastopom že dosegla, da obrambna sredstva trdnjave niso popolna. Naj bi vsi pomislili, da domovina, ki ne bo živelja samo en dan, ne bo odpravila zločinke lahkomišelnosti ali zlobnega hujskanja. Treba je popraviti ostudni zločin oklopnice »Petrovskovsk«. Naj brodogovje pod vodstvom svojih častnikov, k katerih ljubezen do domovine je znana vsej Rusiji, vrže sovražnika nazaj!

Iz vojnoporočevalskega stana 14. oktobra: Na odseku Mrzlega vrha zapadno Tolmna je trajal večerj ves dan težak ogenj italijanskih min. Proti dolini pri Puštali, hribu Sv. Gabriela in proti Sv. Katarini so sovražni topovi živahno streljali, naša artiljerija je odgovarjala na enak način. Tudi na odseku pri Plöcknu, na Colbricoiu in v Judikariji je trajal artiljerijski dvo boj. Lastna patrolska podjetja v teh krajih so bila uspešno izvedena. Deževno vreme v dolinah in sneg na višinah tudi tokom večerj-šnjega dneva nista ponehala.

Angleški in francoski parlamentarci v italijanskem parlamentu. Poleg angleških parlamentarcev se bodo udeležili otvoritve italijanskega parlamenta tudi francoski parlamentarci pod vodstvom senatorja Meunierja in zborničnega podpredsednika Abela.

Roosevelt na italijanski fronti. Iz Lugana poročajo, da na italijanski fronti pričakujejo Roosevelta. Pravi, da ga čaka kraljevski sprejem.

Padli italijanski generali. Generalmajor Demarchi, ki je bil težko ranen, in divizijski poveljnik Cascino in Papa, ki sta naznanjena za mrtva, imajo glavne zasluge na bojih na banjski planoti. Papa se je lani odlikoval na Pasubiju. Pri Madonih na banjski planoti ga je zadel strel v prsi.

Italijansko bojišče. Iz vojnoporočevalskega stana 13. oktobra: Večerj popoldne je nekoliko narastlo vsled ugodnih razmer za opazovanje bojno delovanje na asijski visoki planoti in na koroški fronti. V ozemlju Fasanjski Alp so jurisale ponovi napadale čete in strelci ob ljetem snežnem viharju na neko italijansko pozicijo južno Pellegrina (pritok Avisia na levi strani), so jo očistili na širini 600 m in so se vrnili z vjetniki in plenom drugega vojnega orožja. Ob Soči so vzdrževali Italijani živahen motilni ogenj, ki se je mestoma stopnjeval do ognjenih napadov. Sovražne minomete je ustavila naša artiljerija.

Odlučni udarec na soški fronti spomladi 1918? Italijansko vojno časopisje drži občinstvo v vedni zmedenosti, tako da nikdar ne ve prav, kaj se godi na bojiščih in kdaj ima pričakovati kako večjo bojno akcijo. Po enajsti ofenzivi napovedujejo ti listi neprestano ogromen napad, ki se ima izvršiti zdajpajzdaj, dasi vsak razumnik ve, da po tako groznem naporu in po tolikih izgubah, katere so zadelo Italijane v omenjeni ofenzivi, ni mogoče kar naenkrat zopet začeti nove velike boje. Zato pa za bodoče operacije na italijanskem bojišču, kakor se nameravajo na strani entente, ni prav nič merodajno italijansko časopisje, ampak angleško. Angleži določajo bojne operacije proti Nemcem in tudi proti Avstrijem. Londonski listi že dalje časa poudarjajo važnost italijanske fronte za odločitve in napovedujejo na tej fronti, zlasti ob Soči, dogodke velikega pomena. Londonski listi izvajajo takole: Po dosedanjih vojnih preizkušnjah je za pripravo odlučnega udarca potreba več časa in ker smo že sredi oktobra, se mora računati na to, da bo sledil ta odlučni udarec šele spomladi 1918. Računati imamo torej na italijanski fronti s tretjo zimsko vojsko. Tako izjavljajo londonski listi, ne da bi računali s kakimi morebitnimi namerami nasprotnikov. Gotovo je le to, da se pričakuje ob Soči veliki dogodek.

Vestilo uporih v naši mornarici. Švicarski listi poročajo po francoski »Agence courrier« iz Rima, da so bili tudi na krovu avstro - ogrskih bojnih ladij upori in so bili kolovodje ustreljeni, posadke mnogih ladij preustavljene na kopno in nadomeščene z drugimi. Upori so se izvršili baje radi slabe prehrane. Z merodajne strani se izjavlja, da je ta vest povsem izmišljena. Disciplin in prehrana v vojni mornarici sta brezhibni.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

13. oktobra. Ponoči 11. na 12. t. m. je bil pri Costabelli (dolina Sv. Peligrina) sovražni napadalen poskus hitro zavrnjen. Večraj so naše patrulje na julijski fronti učinkovito nadlegovale sovražne delavske oddelke in pripeljale nekaj vjetnikov. Delovanje obeh artiljerij se je občutilo od Rombona do morja. Na Krasu so razpršile naše baterije sovražne vzhodno Kostanjevici korakajoče čete in so zažgale pri stivnu neko municijsko skladišče.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

12. oktobra popoldne. Ponoči močno delovanje obeh artiljerij in cela vrsta poskušnih nemških napadov na razne točke fronte. Odbili smo sovražni nenadni napad zapadno od Cernyja, dočim smo pri osamljenem podvzetju severo - vzhodno od pristave Moisy pripeljali nazaj vjete. Sovražni nenadni napad zapadno od Maisons de Champagne in trije poskušeni sovražni napadi v pokrajini Souain - Auberive so se ponesrečili. Na desnem bregu Mose traja artiljerijski boj v pokrajini pri Bezouvauxu.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

12. oktobra. Ob 6. uri in 25 minut zjutraj smo napadli na fronti kakih 6 milj severo - vzhodno od Ypresa. Kakor se poroča, naše čete zadovoljivo napredujejo. Čez noč je močno deževalo.

Francoska zbornica.

Pariz, 12. oktobra. (Kor. urad.) V svoji interpelaciji o diplomatičnem osebju je poslanec Leygues trdil, da je treba proti mreži splet, ki jo pletajo Nemci okrog vojskojuhih se držav, deložo podučiti in dati pojasnila mednarodnemu javnemu mnenju. Treba je sovražnika pohjati ne le vojaško, nego tudi na vseh drugih poljih, kjer ga je mogoče doseči. Do decembra 1916. je Nemčija verjela, da doseže mir z vojaško zmago. Šele po zmagovitem odporu pri Verdunu je v decembru prišla z mirovnimi predlogi in začela s tem diplomatičnem spletom. Govornik je imenoval pruski militarizem fevdalno uredbo, ki jo je treba uničiti in s tem Nemčiji dokazati, da vojna ni industrija, ki se vedno retirira. — Zbornica je izrekla vladi zaupnico.

Ribot je v svojih izjavah slikal vprašanje Alzacije in Lotariške kot pravno vprašanje, ki je nerazdružno zvezano s pravičnim mirom. Če se dežela ne vrne, ni mogoč mir, ki bi ne grozil zopet z vojno. Asquith in Lloyd George sta izjavila: Alzacija in Lotariška se bosta vrnili Francoski. Odlučni in edini bomo premagali silo in izdajstvo.

Uspeh podmorske vojne.

Švicarski listi konstatirajo, da se od tedna do tedna znižuje uvoz in izvoz angleških in francoskih pristanišč. Angleški živilski kontrolor je izdal svariilo z ozirom na grozeče pomanjkanje mesa. Če se ljudstvo ne bo samo prostovoljno omejilo, se ne bo obotavljaj eventualno uvesti prisilnega racijoniranja.

Newyorsk »Tribuna« poroča: Neki angleški vladni uradnik se je izrazil: Francoska bo to zimo strašno trpela vsled pomanjkanja premoga. Italija ne potrebuje samo premoga, marveč tudi žita. Na Angleškem je ustavljenih več tovarov zaradi pomanjkanja rube. Niti skupno delovanje z ameriškim brodogovjem ne bo zadostovalo, da se odvrne nevarnost. Edina rešitev problema je gradnja ladij.

Veliki admiral v Tirpitz o podmorski vojni.

Berolin, 12. oktobra. Veliki admiral v Tirpitz se je izrazil napram nekemu častnikarju: Dokler prekašajo potopitve nove zgradbe, tako dolgo je končni uspeh nad Anglijo z absolutno gotovostjo pričakovati. Anglija se hoče sedaj pogajati, ker je njeno stališče še razmeroma ugodno in ker ve, da bo njen položaj z vsakim tednom slabjši. Na mesec in dan se čas uspeha ne da določiti. Gospodarsko in v surovinah smo po mojem mnenju na boljšem, kakor Francoska in Italija. Če seveda povsod moledujemo za mir, dosežemo le nasprotno, kar naj bi dosegli. Zaupanje lastnega ljudstva pade, zaupanje v zmago pri sovražniku pa se povzdigne. Težišče naše politike leži v belgijskem vprašanju.

Poljska vojska v Ameriki.

Iz Rotterdama poročajo: Londonske »Times« prinašajo iz Washingtona brzojavko, ki pravi: Sestava poljske vojske v Združenih državah, ki zahteva, da jo pošljejo na francosko fronto, je provzročila važno izjavo ameriške vlade. Iz te izjave izhaja, da je Wilson odločno garantiral za bodočnost Poljske.

Grof Luxemburg aretiran.

Lugano, 12. oktobra. »Corriere della sera« poroča iz Londona: Brezičnja brzojavka iz Buenos Airesa poroča, da je bil grof Luxemburg na potovanju po notranji Argentini aretiran. Ob prvi priložnosti ga bodo spravili na ladjo, ki se pelje v Evropo. Grofu Luxemburgu se ni posrečilo dobiti dovoljenja, da bi bil smel v kako drugo južno-ameriško državo.

Pismo iz okupirane Srbije?

Journal de G. poroča, da je list srbske vlade »Srpske Novine« na Krju pričel neko pismo, ki je baje prišlo iz okupirane Srbije poveljniku Gjukiću. Pismo se baje glasi: »Moj spoštovani poveljnik! Ako hoče Bog, da Vam pride to pismo iz zaslužnjene domovine v roko, bom srečen. Imel bi mnogo pisati Vam o moji akciji, ali hočem biti kratak: Dal Bog, da se vrnete zdrav v domovino in potem si bomo pravili vse doživljene stvari. Dve leti gotovo že organiziram vstaške čete. En vstanek se je izvršil nedavno proti Avstrijem in Bolgarom in dosegli smo jako velike uspehe. Vojvoda Pašanac, pop Dimitrije Dimirijević, črnogorski kapetan Milo Vlanović in jaz smo zavzeli Prokuplje, Kursumlijo, Lebane, Ribarsko Banjo, oslobodili smo ves Dobrič in kraje Kopavniko, Kočanice in Toplice. Mi smo cernirali Niš, Aleksinac, Leskovic in prišli do Vranje. Mase oficirjev in vojakov bolgarskih so bile zajete z orožjem in prtljago. Mi smo se borili luto proti celim zborom vojske, sedaj pa smo zopet v brdih. Do vidiva, doktore! Vaš vdani Kosta Jov. Vojnović. Kosovac, vstaški vojvoda.« Pismo je baje datirano 23. julija t. l., ali ta čas je, znano, vladal v Srbiji popoln mir.

BLOKADA NIZOZEMSKJE IN SKANDINAVIJE.

Rotterdam, 13. oktobra. »North American Review« ima dopis, ki pravi, da se je ves izvoz živil na Nizozemsko in v Skandinavijo ustavil. List piše: Iz ozirov na ameriške moze, ki naj gredo sedaj v stranske järke na Francosko, se v te nevtralne dežele ne bo pošiljal noben gram živih več. Nevtralci imajo vsega skupaj 2 milijona lastnih vojakov. Pošljejo naj te vojske, ta dva milijona, proti skupnemu sovražniku, Nemcu, ali pa naj poginejo lakotič.

Rotterdam, 14. oktobra. »Daily News« pišejo: Pretrganje finančnih in trgovskih brzojavk na Nizozemsko in prepoved dobave premoga bi lahko pomenila za Nizozemsko katastrofo in gospodarsko uničenje. Je to dramatičen trenutek v vojni, ker pod temi pogoji Nizozemska ne more več živeti. Plovba nizozemskih ladij na Angleško je ustavljena.

ENTENTNA PROTI NIZOZEMSKI.

Amsterdam, 12. oktobra. (Kor. urad.) Ves komercialni brzojavni promet z Nizozemsko je bil na ukaz angleške vlade ustavljen dokler nizozemska vlada ne ustavi prevoza peska in kovin iz Nemčije v Belgijo.

Haag, 11. oktobra. (Kor. urad.) Zunanje ministrijo sporoča: Nizozemski poslanik v Washingtonu poroča, da je ameriška vlada uradno sporočila, da se ladjam, ki vozi jo kako Nemčiji sosedno deželo, ne sme dati premog. Ker premoga za ladje tudi v Južni Ameriki ni dobiti, je plovba med Nizozemsko in kolonijami momentano nemogoča.

Dr. Janez Ev. Krek na zadnji poti.

Že dolga leta ni videla Ljubljana pogrebne slovesnosti, kakršna je bila sobotna. Spomnili smo se na oni žalostni popoldan, ko smo spremljali našega Askera k večnemu počitku.

Vsa Jugoslavija je šla za Krekovo krsto. Žalost je združila Srbe, Slovence in Hrvatke, stanove in stranke, žalost za možem, ki je bil vodnik na poti v srečno bodočnost, ljubezen do skupnega naroda, katerega goreči sin je bil, vera in upanje v našo veliko idejo. Narod se je v soboto klanjal o sebi umrlega, klanjal se je ideji. Tako je postal Krekov pogreb spontana, pa tem pomembnejša manifestacija za našo jugoslovansko stvar.

Nepozaben ostane onim tisočim, ki so spremili pokojnika na pokopališče, pretresljivi nagrobni govor voditelja naše državnozbornske delegacije dr. Korosca. Mnogoča je plakala, pa zopet so oči, plavajoče še v solzah, se iskrile, sklonjene glave so se dvigale, ko nam je voditelj naših narodnih zastopnikov klical: Dvignite glave, ker se približuje vaša odrešenje! Napravilo je velik vtis, ko je knezoškof dr. Jeglič po končanem govoru s pritrjevalno gesto segel v roko govorniku, ki je oznanil neomajni boj za našo jugoslovansko stvar ter prisegel ljubljenu pokojniku, da hočemo v tem boju ostati složni in neizprosnji. Z globokim ginjenjem je poslušala množica: tudi prisrčne besede predsednika »Českega Svaza« posl. Staneka.

Ko so padle prve grude v grob, je pričelo deževati. Zaplakalo je nebo in mrak je legal na zemljo... Na obrazih onih tisočev pa, ki so se vračali v mesto, si sicer videl žalost, a videl si tudi tisto nezlomljivo odločnost, ki ne odneha in ne zapušča poti, na katero smo se podali. Od Krekovega groba nas vodi ta pot naprej proti jasnim ciljem!

Za soboto popoldne ob 3. je bil napovedan pogreb pokojnega dr. Janeza Ev. Kreka. Že dolgo pred 2. se je pričelo zbirati občinstvo na Mestnem trgu, ki je bil s kordonom zaprt, da prepreči prevelik naval. Kmalu po 2. uri so začela prihajati odposlanstva društev, korporacij in zavodov in malo pred 3. uri so se zbrali zastopniki uradov in oblasti pred škofijsko palačo. Točno ob 3. so zapeli v stolni cerkvi zvonovi ter naznanjali, da nastopa pokojni dr. Krek svojo zadnjo pot.

Cerkvene obrede pred hišo žalosti je opravil ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, pod čigar streho je pokojni ležal od četrta sem na mrtvaškem odru. Po končanih molitvah je zapela »Glasbena Matica« pod osemnim vodstvom ravnatelja gosp. Mateja Hubada od srca segajočo žalostino: »Ušliši nas, gospod!« Izpred škofijske palače so dvignili nato krsto ter jo prenesli v stolno cerkev, kjer so jo položili, kakor je običaj, kadar neso duhovnika k večnemu počitku, na katafalk, ob katerem je opravil knezoškof ob navzočnosti zastopnikov oblasti, uradov in korporacij predpisane obredne molitve ter je tudi zapela »Glasb. Matica« pretresljivo »Beati mortui«.

Medtem se je zunaj razprostrl pogrebni sprevod. Na čelu sprevoda za križem in žalno zastavo so korakali zastavočevci raznih v sprevodu zastopanih društev in združenj. Bilo je trinajst zastav, ki jih omenjam tu in oni vrsti, kakor so se končno razporedile od odprtem grobu dr. Kreka. Bila je tu na desnem krilu zastava »Slovenske škofske zveze«, zastava »Katoliškega prosvetnega društva za Sentpeter«, zastava »Kamniškega doma«, »Ljubljanskega zvonca«, »Ljubljane«, »Katoliškega izobraževalnega društva v Smarces«, delavskega pevskega društva »Slavec«, kamniške »Narodne čitalnice«, »Katoliškega izobraževalnega društva v Devici Mariji v Polju«, »Katoliškega društva za delavke«, zastava »Katoliškega izobraževalnega društva na Rovih in zastava »Katoliške narodno - socialne zveze«. Vsaka zastava je spremljala dva do tričlenska deputacija. Za zastavami so prišli za oddelkom ljubljanskega gasilnega društva in gasil. dr. iz Most. Šolski otroci nekaterih zavodov ter nekatere bratovščine ter venci. Vsega skupaj je bilo 40 vencev, večji del v narodnih barvah, posebno številni v slovenskih in hrvaških barvah. — Venec Jugoslovanskega kluba na Dunaju je vezal barve trojednih jugoslovanskih bratskih rodov Srbov, Hrvatov in Slovencev. Položili pa so venec na krsto še »Česki Svaz«, kranjski deželni zastop. Starčevićeva stranka prava, Kamnik (z mestnim grbom na vrhu), Vrhnika, slovenski begunci v St. Janžu, županstvo St. Janž, Zadrudni savez, Split: Zadrudna zveza, Gospodarska zveza, Mlekarska zveza, klub občinskih svetovalcev S. L. S., uradništvo Gospodarske zveze, Društvo deželnih uslužbencev, Slovenska krščansko-socialna zveza, delavci Gospodarske zveze, Avstriji. kršč. tobač. delav. zveza, Splošna zveza avstr. zadrug na Dunaju, akad. društvo »Domagoj« v Zagrebu, uredništvo »Novin« v Zagrebu, tobačno delavstvo, podporno društvo delavcev in delavk ljubljanske tobačne tovarne, jugoslovanski železničarji, Jugoslovanski železniški uradniki, starejšinstvo akademskih društev Danica, Zaria, Dan, ženski oddelek S. K. S. Z., Jugoslovanska socialna zveza ter zveza Orlov. Izmed prvih onih oseb so položili venec na krsto poleg sestre in sorodnikov: trgovka Derfel, Gjurjo in Gijna Račica, ravnatelj Palffy, dr. Simrak in Antičević Stadler. Venec so nosili deloma poklonitelji sami, deloma moštvo mestnega pogrebne zavoda, deloma pa so bili obesheni na dva cvetlična voza. Za cvetličnimi vozovi je korakal pevski zbor »Glasbene Matice«, ki ga je vodil ravnatelj gosp. Hubad sam, nato pa sta sledila dva voza, v prvem duhovščina, v drugem knezoškof gosp. dr. Bonaventura Jeglič.

Venci, ki so jih poklonili razni zastopi, so imeli z malimi čizemami na trakovih napis, ki so se spominjali delovanja pokojnika. Tako je venec Jugoslovanskega kluba v svojih treh trakovih, srbskem, hrvaškem in slovenskem, izražal delovanje pokojnika za jugoslovanski narod. Venec Českega Svaza je imel napis: »Česki svaz — milemu prijtelu a druhu«, nadalje so se glasili napisi: »Kranjski deželni zastop — prezavljudnemu tovarišu«, »Starčevićeva stranka prava — Janezu Kreku, svome članu«, »Kamnik — Jugoslovancu«, »Hrv. kat. redak-

cija »Novina«, Zagreb«, Velikemu sinu Jugoslavije akademsko društvo »Domagoj«, Zagreb«, Jugoslovanski železniški uradniki — prvobitno za ujedinenje«, »Združeni jugoslovanski železničarji — propovedniku neodvisne Jugoslavije«.

V šesterovpreznem galavozu mestnega pogrebne zavoda je počivala za steklom krsta z zemeljskimi ostanki pokojnega dr. Janeza Evangelista Kreka.

Dolga vrsta sorodnikov je sledila rozu, za sorodniki pa so se razvrstili drugi žalujoči v nepregledni vrsti. Na čelu pogrebne sprevoda za krsto in sorodniki so korakali pokojnikovi državnozbornski tovariši pod vodstvom državnozbornskega podpredsednika viteza Pogačnika. Češki Svaz sta zastopala poslanca František Staněk in František Navratil. Jugoslovanski klub pa so zastopali pod vodstvom predsednika kluba dr. Antona Korosca poslanci Fran Demšar, Anton Dulibič, Gostinčar, Janez Hladnik, prof. Jarc, dr. Lovro Pogačnik, dr. Vladimir Ravnihar, dr. Josip Smolčak, dr. Vjekoslav Spinič in dr. Božidar Vukotič. Deželni odbor kranjski sta zastopala ob navzočnosti deželnega glavarja dr. Susteršiča deželna odbornika mrg. Lampe in dr. Pegan, tržaški dež. zbor in ob enem tudi vese tržaško Slovenstvo dr. Slavik in dr. Wilfan, izmed istrskih deželnih poslancev je bil navzoč Ribarič. Izmed kranjskih deželnih poslancev so se udeležili pogreba poleg že omenjenih poslancev in deželnih odbornikov še poslanci dr. Novak, Ribnikar, dr. Ivan Tavčar, ki je obenem kot zupan, skupaj z deželnim odbornikom in podzupanom dr. Trillerjem zastopal mestno občino ljubljansko Turk, Skulj, Perhavec, Zurec, Lavrenčič, dr. Gregorič in Jaklič. Koroski Slovenci zastopali od urednika »Mira« Smoderja in dr. Brejca. Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke, zastopani od dr. Karla Trillerja, dr. Breznika, dr. Kramerja in Ribnikarja. Pogreba se je udeležil nadalje polnoštevilni ljubljanski občinski svet pod vodstvom župana dr. Ivana Tavčarja. Goriske begunce so zastopali profesor Berbuč, dr. Srebrnič in dr. Fogar. Gorisko S. L. S. je zastopal deželni poslanec Rojec. Jugoslovansko socialno demokracijo je zastopal ravnatelj Anton Kristan. Deželna vlada pod vodstvom deželnega predsednika grofa Attensa je bila številno zastopana ter so se pogreba udeležili dvorni svetnik vitez Laschan in deželnioldavna svetnika Kremenšek in Krese, z njimi večje število deželnioldavnih uradnikov. Sodnijo so zastopali deželnosodni nadsvetnik Vederjnjak, deželnosodni svetniki Bulovec, Mohorič, Režek, dr. Papež, Milčinski in Regally ter okrajni sodnik Ogoreutz. Svoja zastopstva so nadalje poslate tele korporacije, zavodi in društva: Trgovska in obrtniška zbornica s predsednikom Knezom na čelu, Ljubljanska kreditna banka z ravnateljem Krofotom, Zaveza avstrijskega jugoslovanskega učiteljskega s predsednikom Jelencem, Deželno slovensko učiteljsko društvo s predsednikom Rebekom, Ljubljansko učiteljsko društvo s predsednikom Dimnikom, I. državna gimnazija z ravnateljem Novakom, državna obrtna šola z ravnateljem vladnim svetnikom Subicem na čelu, Mestna hranilnica ljubljanska s predsednikom pl. Trnkoczyjem in ravnateljem Hrastom in številnim uradništvom, društvo profesorjev s predsednikom dr. Zmavcem na čelu velikega števila članov, pevsko društvo »Ljubka, Zvonca s predsednikom dr. Švigelom, izobraževalni društvi iz Brda - Lukovice in Rovi, pevsko društvo »Ljubljana«, že imenovano izobraževalno društvo iz Device Marije v Polju, ljubljansko rokodelsko društvo, pevsko društvo »Slavec«, Pisateljsko podporno društvo s predsednikom Trstenjekom, Družba sv. Cirila in Metoda s prvomestnikom vladnim svetnikom Senekovičem in tajnikom Hudovernikom, Kreditna zadruga za načelnikom Schreyem. Slovensko pianinsko društvo zastopano od predsedstva z dr. Tomiškom in ravnateljem Macherjem, društvo »Radogoj« z načelnikom dr. Novakom, ovetniška zbornica z dr. Majaronom, nadalje »Slovenska Matica« s predsednikom vitezom Grasselijem in vladnim svetnikom Požarjem, deželna banka z ravnateljem Rašico in uradniki, ravnatelj deželnih uradov Zamida, podravnatelj dr. Zbašnik, ravnatelj deželnega muzeja dr. Mantuani obenem kot predsednik »Glasbene Matice«, deželni uradniki, nadsvetnik Klinar, deželni dobrodelni zavodi, nadupravitelj Nebenföhner, deželni računski svetnik Mikuz, ravnatelj Dolenc, stavbno vodstvo odbor za osušenje Barja s stavbnim svetnikom Gailhoferjem, nadkomisar Otahal, stavbni komisar Bednar, ravnateljstvo Salezijskega zavoda z ravnateljem Povšetom, okrajna šolska nadzornika Gaberšek in Lavtižar, deželna šolska nadzornika dr. Bežjak in Opeka, vladni svetnik Detela, II. državna gimnazija pod vodstvom dr. Trtnika, vojni novevalni zavod s K. Kregarjem, Kmečka posojilnica ljubljanske okolice z dr. Kersatikom, Ilirska banka, prelat Kalan, predsedstvo katoliškega tiskovnega društva, Društvo za otroško varstvo in mladišnoskrb s predsednikom deželnosodnim predsednikom v. p. pl. Levničnikom, finančno ravnateljstvo so zastopali dvorni svetnik Klimant, višji finančni svetnik Avian in finančni svetnik Jerovec. Pogreba se je udeležilo tudi izredno veliko število slovenskih, hrvaških in srbskih častnikov in vojakov. — Zastopali so nadalje učiteljske voditelj dr. Kušar, licej in mladko ravnatelj Macher, Slovensko Stražo, profesor Jarc, Zvezo slovenskih zadrug tajnik Pečar, sledili so uslužbenici katoliškega tiskovnega društva, Splošna prometna banka z ravnateljem Klimptom, obrtno pospeševalni urad s predsednikom Kregarjem in ravnateljem ing. Remecom, poštni uradniki pod vodstvom nadupravitelja Flereta, železniški nastavljenici, razna kmečka združenja in kmečke zveze, zveza »Orlov«, starejšinstvo akademskih društev »Danice«, »Zarje« in »Dneva«, kanoniki in duhovščina v velikem številu med njimi kanoniki dr. Gruden, Lesar, Sušnik in Kolar

cijalnim zastopnikom se je pridružila nepregledna množica naroda.

Spreved se je pomikal po vnaprej določenih ulicah, cestah in trgih med nepregledno množico, ki je delala glavo ob glavi špalir vso pot in mimo hiš, raz katere so plapolale žalne zastave boritelju za Jugoslovanstvo v slovo, pred vilo dr. Kreka. Tu se je pogrebni spreved ustavil ter je veljala ta točka za razhodno točko. Toda le malo jih je izstopilo iz spreveda, večina je hotela spremiti pokojnega do groba. Pred dr. Krekovo vilo je zbor »Glasbene Matice« zapel značilno žalostinko »Vigred se povrne«, naka je spreved nadaljeval svojo pot po Martinovi cesti, Savski cesti, Med hmeljniki do kapelice pri Sv. Križu, kjer je škof opravil molitve ter pospremil-truplo rajnega dr. Kreka še do groba, ki se mu je odprl v bližini križa v sredini pokopališča, kjer bo v poznejšem času prilika, postavi pokojnemu primeren spomenik.

Po končanih molitvah je stopil predsednik »Jugoslovskega kluba« dr. Korošec k odprtemu grobu ter nagovoril pokojnega, kakor poročamo na drugem mestu.

V imenu »Češkega Svaza« je govoril poslanec František Staněk:

Bratski jugoslovskega naroda!

Našega tovariša dr. Kreka ni več med nami. Bridka žalost je zadela srce slovenskega naroda in z njim ves jugoslovskega naroda. On, ki je bil pripravljen žrtvovati vse za čast in boljše bodočnost jugoslovskega naroda, nas je zapustil. A on ni delal samo za vas, njegovo delo je veljalo vsem Slovanom v tej državi, zato je z njegovo smrtjo počila ena struna tudi pri nas Čehih. Jugoslovani in Čehi smo delovali skupno za en in isti končni cilj. Zato bosta oba naroda kruto pogrešala preminulega, ki je bil nam češkim poslanecem mil in drag tovariš. V težkih in grozljivih dneh so utrpela vaša in naša srca enako in tako mora ostati tudi v bodoče, dasiravno dr. Kreka ni več med nami. Ljubave med slovenskim narodi je bila njegova ideja in zaupanje v boljše bodočnost vseh Slovanov mu je bila vodilna misel. Iste cilje imamo tudi mi Čehi, zato moramo delovati skupno in složno roko v roki od severa do juga. Zato se moramo boriti skupaj proti istemu sovragu, da si ohranimo svojo bodočnost. Jugoslovskega naroda je izgubil z dr. Krekom vrlega človeka in izbornega politika. Z jugoslovskega narodom žalujemo tudi mi Čehi ob tem preranem grobu. Omagali ne bomo. On lahko spi mirno z zavestjo, da bomo nadaljevali njegovo delo ter bomo dokazali, da smo zreli za dosego onih ciljev, za katerimi je stremil njegov duh. Večen mu spomin!

Kot zadnji je govoril poslanec dr. Duličić v imenu dalmatinskega Gospodarskega Saveza (ne, kakor smo poročali, v imenu dalmatinskih Hrvatov, za katere je govoril kakor za vse ostale Slovence, Hrvatov in Srbe dr. Korošec).

Zadnjič so zadoneli glasovi znane žalostinke »Blagor mu« čez grob pod črno nebo. Grude so se vsipale na krsto in lahen dež je začel rositi z neba. Le počasi se je razhajalo občinstvo in vračalo v resne misli zapostavljeno v mesto. V grob so položili truplo dr. Kreka, a v srcu so prinesli s seboj nazaj utrjeno vero v našo jugoslovskega bodočnost. Odprite jim srca vsem tem tisočem, vi, ki se nečete verjeti, da stopamo v nov čas, v vseh teh srcih boste našli le eno misel, eno željo, eno zahtevo — Jugoslovanstvo.

Sožalnica ministra Zolgerja.

Dunaj, 12. oktobra. Minister dr. Ivan vitež Zolger je postal danes predsednik »Jugoslovskega kluba« dr. A. Korošcu naslednje pismo:

Vaše preblagorodje! Velecenjeni gospod doktor! Globoko me je pretresla tužna vest, da je dr. Janez Ev. Krek nenadoma preminul. Na višku svojega obirnega in plodovitega delovanja je moral umreti mož, ki je svojemu narodu nesebično žrtvoval vse svoje bogate umstvene zmožnosti in srčne darove, da mu ustvari lepšo bodočnost. Kot načelniku »Jugoslovskega kluba«, čegar odlični član je bil blagopokojnik, vam izrekam svoje najiskrenejše sožalje nad to nenadomestno izgubo. Dr. Janez Krek je mrtev. Živijo pa plodovi njegovega dela, ki mu zagotavljajo v srcu hvaloznane naroda trajen spomin. Naj bi duh nesebične in idealne delavnosti, ki je bila blagom pokojniku lastna, prešnil ves naš narod ter ga dovedel do zaslužene sreče in veljave! Sprejmite, velecenjeni gospod doktor, izraz mojega najpopolnejšega spoštovanja. — Na Dunaju, dne 10. oktobra 1917. Zolger I. r.

Janezu Ev. Kreku v slavo — Jugoslovskega kluba v znanje!

Iz krogov jugoslovskega železničarjev smo prejeli:

Ljudje so kopali ledino. Zemlja pa je bila pusta in pokrita s skalno, trnjem in osatom. Zazeleni so si ljudje, da bi postala zemlja lepa in čista, — toda pri kopanju so se umikali i skali i trnju i osatu. Niso si vedeli pomoči. Vstal pa je med njimi mož, golorok z rovnico v roki, in je izpregovoril: »Združimo se! Očistimo zemljo i skali i trnja i osata! In zamahnil je mogočno z rovnico.

Prvi je izpodkopal največjo skalo, uprl se vanjo z mogočno silo in jo zvalil v dolino — prvi je zažgal trnje in je uničil s koreninami vred — in prvi se je lotil osata. Lepa in svobodna je postajala zemlja okoli silnega moža. — in ljudje so spoznali resnico in skupno delali za svobodo in čistost zemlje. —

Tudi mi jugoslovskega železničarji se zavedamo, da je v nepravem trenutku izgnila iz naše srede ta sila.

Mi železničarji smo tisti ljudski stoji, ki jje menda najbolj živo čutili prokletstvo naše kronovske razkosanosti. Vsa peza germanizacije nas pritiska k tlom. Izpremenilo se ni od trenutka, ko je stekla prva železnica po naših tleh, do danes prav nič na bolje, — le na slabše. Železnica je bila od nekdanj dežela, za katero se v narodnem oziru do zadnjih časov ni brigal skoro nihče.

ta razupiti stotnik nekega vojaka, ki je bil nekoliko pijan in vesel, najprej s sabljo udaril po glavi in ko je vojak, kravečel šel naprej, je pošastni oficir jezdi bil za njim in ga trikrat ustrelil v prsa. Ubogi vojak je bil takoj mrtev. Luze je potem dvema vojakoma ukazal, naj zaklopljeta žrtev. Morilec je dal oba mojenca v listi izgub kar vpisati kot padla. Pri neki drugi priliki je ta šuft prej omenjenega vojaka Bijoleka dal po nekaterih vojakih zagnati v močvirje. Poživljeni oficir je bil obtožen zaradi tveh umorov, zaradi poskušnega umora, zaradi hudodelstva goljufije, storjene s tem, da je svoje žrtve napačno vpisal kot padle in končno hudodelstva razžaljenja oficirjev. Izvedeniško mnenje pravi, da je Luze sicer razdražljiv in nagle jeze, da pa o kakih umstveni zmedenosti ali zmanjšani razsodnosti pri njem ni govora. Dunajsko vojaško sodišče je obtožena oprostilo umora in poskušnega umora, ravnatoko hudodelstva goljufije in ga obsojilo samo zaradi hudodelstva prestopka službene oblasti in prestopka vojaških predpisov z napačnim vpisom ter zaradi hudodelstva razžaljenja oficirja. Sodba se glasi na eno leto navadne ječe. Interpelant je vprašajo ministra, če hoče čez to razburljivo milo sodbo poskrbeti zadoščenje za storjeni zločin. — Posledica razprave v državnem zboru je ta, da se je stotnik Luze na Dunaju v svojem stanovanju ustrelil.

— **Nevoja na Ogrskem.** Kaže se, da je na Ogrskem precej ugasilno zanimanje za vojno in za politične stvari in je vsa pozornost osredotočena na navadne življenske potrebe. »Pesti Naplo« piše: Kuriti ne smemo, pač pa smemo kašljati; vso zimo bomo spali v zimskih suknh. Četrto vojno leto se nam zdi prava strahota, a vlada se bavi le z nameščenjem svojih pristašev. Tisza se že pripravlja, da pride s fronte kakor Kornilov. V celi deželi se živ človek ne briga za strankarske programe, razen onih ljudi, ki so srečno dojahali do državnih tajništve. Dajte nam premoga, drva, krompirja in masti, ne pa velike župane in državne tajnike. S spi, ki jih spisujejo državni tajniki, ne bo mogoče ugreti ne ene peči na Ogrskem. Kaj nam je v tej deželi na prehodnih ministertvih, ko je v tej deželi itak vse prehodno in je stalna samo brezglavnost. Naša dežela hoče toplih kožuhov, pogrnjeno mizo in pošteno razdelitev živil. Dajte nam premoga in drva, ker nas zebe, nemilostno mrzla je jesen, influenza in katarji se širijo tako, kakor politično strebersvo.

— **Nemški kancelar.** Berolinska »Nationalzeitung« javlja, da je nemški kancelar že pred enim mesecem povedal voditeljem strank, kaka propaganda je bila razkrita v mornarici. Tudi je povedal svoje misli o razmerju neodvisnih socialnih demokratov do dogodkov v mornarici, a tudi pojasnil, da državni pravdnik ne more nastopiti proti poslancem Haaseju, Dittmannu in Vogtherrju in to zaradi pomanjkanja dokazov. Stranke so kancelarja svarile, naj v javnosti ničesar o tem ne pove in kancelar je to slovesno obljubil. Zdej očitajo meščanske stranke kancelarju, da je svojo obljubo prelomil; njihovi listi izrekajo željo, naj kancelar odstopi. Poročajo celo, da so bile ustaviene vse brzojavne zveze z inozemstvom, ker je imel kancelar v javni šeci državnega zbora govor, ki bi znal Nemčiji v inozemstvu hudo škodovati.

— **Odstop nemškega mornariškega tajnika v Capella.** Berolin, 13. oktobra. (K. u.) »Lokalanz« poroča: Državni tajnik državnega mornariškega urada v Capelle je vložil prošnjo za odpust.

— **Nemčija še ni uvedla nikakih mirovnihih pogajanj s sovražniki.** Monakovo, 12. oktobra: V večerajšnji večerni seji finančnega odseka je izjavil ministrski predsednik grof Hertling, da so vesti, da je Nemčija že uvedla mirovna pogajanja s sovražniki, povsem neresnična. Vesti temelje na sovražnih mahinacijah.

— **Kongres nemške socialne demokracije,** prvi od izbruha vojne, se je sestel 14. oktobra v Würzburgu. Scheidemann je opravičeval postopanje oficijalne stranke ter je poudarjal, da more biti Nemčiji koristen le kompromisni mir. Sprejeta je bila tozadavna rezolucija.

— **Češko - slovaška brigada.** Minister za deželno brambo je v pismenem odgovoru na tozadavno interpelacijo sporočil poslanski zbornici: Glede večkrat omenjene udeležbe takozvane češko - slovaške brigade na bojih pri Zborovu na ruski strani, si dovoljujem pripomniti, da taka četa, kakor to izrecno omenja tudi neko rusko poročilo, res obstoja in da se je spomladi 1916 prvica njena navzočnost konstatirala. Žal je četa sestavljena po večini iz vojnihi vjetnikov. Rusko armadno vodstvo se namreč v nasprotju z nami ne pomišlja zapeljati naše vojne vjetnike z vsemi možnimi sredstvi k verolomnosti. Slabotni in od brezvestnih agitatorjev zapeljani elementi so bili pripravljeno prelomiti svojo prisego in izdati cesarja, kralja in domovino.

— **Pismo srbskega kralja Petra dr. Trumbiču.** Pariški »Temps« javlja, da je srbski kralj Peter poslal predsedniku jugoslovskega kluba dr. Trumbiču nastopno pismo: »Obžalujem, da mi zdravstveno stanje ne dopušča sprejeti Vas in Vaše tovariše. Stedim delu »Jugoslovskega kluba«, kateremu ste Vi

predsednik, kar vam morem za ono, kar se je doslej zgodilo, izraziti svojo zahvalo. Jaz pripadam že preteklosti, zato izročam svojemu sinu, da do kraja izvede tako lepo začeto delo ujedinenja vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Nadejam se, da Vi kakor Vaši tovariši bodo pomagali mojemu sinu pri tem velikem poslu.«

— **Poostrenje vojne.** V Časih, ko se toliko govori o miru, pa pridejo vesti, da je nekaj doslej nevtralnih držav začelo vojne sovražnosti in da hoče prezident Wilson izsiliti evropskih nevtralnih držav. Ali volja za vojno ne pomenja, nego še narašča. Mogoče, da so se južnoameriške republike odločile za nastop proti Nemčiji, ker se nimajo Nemčije nič bati, pač pa smejo računati na hvaležnost Združenih držav. A žalostna ilustracija je to za nekdanj tako slovele besede: Bodočnost Nemčije je na morju. Peru, Urugvaj, Paragvaj — kaj naj ti drugega store, kakor da pobere nekaj nemških ladij in zaplenijo nekaj nemških terjatev. A vendar ima nastop teh držav pomen; prizadevanje Združenih držav je, vse ameriške republike pridobiti za tesno zvezo po načelu »Amerika Americancem«. Če bi Wilson še evropske nevtralne države postavil pod vojno blokado, če bi ne pretrgali trgovskih zvez s centralnimi državami, bi bil to pač tako hud udarec za nevtralce, da bi se mu najbrž ne mogli ustavi. Poostrenje vojne pa je po teh podatkih očitno.

— **Ruski kadetje.** Ruski minister Tereščenko je pred kratkim priznal, da so kadetje kot vodilna stranka na levici bivše dume, igrali pri ruski revoluciji prvo vlogo. S tem pa predzgodovina ruske revolucije še ni pojasnjena. Najbolj zanima nemško javnost, kako vlogo so pri revoluciji igrali Angleži, kajti najbolj za zvezo z Anglijo in za nadaljevanje vojne so ravno kadetje. Po zmagi revolucije so socialisti in njih zavestniki izrinili kadete iz vlade, češ, da so za vojno in zavojevanje in nasprotniki separatnega mira. Zdej so kadetje zopet zastopani v novi ruski vladi, ki je pravo koncentracijsko ministrstvo. Tudi socialistični ministri Ceretelli, Skobelev, Černov in Peščanov so se pridružili kadetom in se izrekli za politiko ofenzive. Poljski listi javljajo, da so vse socialistične stranke, zlasti pa boljševeiki, izgubili skoro ves vpliv in vso moč. Sedanja nova vlada je nastala proti volji in vzlic odporu socialističnih strank. Kadetje so sicer v novi vladi v manjšini, a jako vplivni.

— **Protí mirovni propagandi.** V neki londonski cerkvi je ljudstvo razgnalo mirovno zborovanje, ki se je tam vršilo. Splošno je znano, da obstajajo tajne organizacije, ki imajo namen preprečiti vsako mirovno manifestacijo ter je posebno pozornosti vredno, da je videti v bližini vseh takih zborovanj, kadar jih ljudstvo razbija, vojske in pomorščake.

Vesti iz primorskih dežel.

Begunci pri dr. Krekovem pogrebu.

Nikdar ne pozabijo begunci njegovih lepih besed, ki jih je govoril v parlamentu povodom razprave o begunskem zakonu sredi tolnjega poletja: »Občudujem jih, da niso popolnoma obupali nad ysem, kajti v resnici so ti ljudje, in sam sem imel priliko, da sem pogledal v to razboljene duše, jeli dvomiti o državi, o pravici, o postavi, o redu, o svetu... Pri vsej njihovi bedi me je tolažila krasna zavest, ki sem jo opazil med begunci, da namreč ti revni ljudje svoj dom tako globoko ljubijo. To je upanje naše bodočnosti in razven ljubezni do doma ljubezen do svobode. V majhnih razmerah so zrastle, filozofije niso študirali, toda ko so sami občutili, kaj se pravi, ne biti svobodno, biti politično zaslužjen, tedaj so se vzbudile njihove moči in polastilo se jih je čustvo, da je to človeka nevredno in jaz upam, da iz teh beguncev in njihovih družin vstanje branitelji in bojevniki proti absolutizmu in tiranstvu... Polni čuti hvaležnosti in upa na lepšo bodočnost po njegovih besedah so šli mnogoštevilni begunci k pogrebu. Velikó število je bilo njih in med njimi (poleg v glavnem poročilu navedenih): goriški podglavar deželni poslanec dr. Franko, deželni poslanec višjesodni svetnik Rutar, deželni poslanec in župan kanalski Gorjup, župani iz goriške okolice: Klančič iz Podgore, Savnik iz Bilj, Stepančič iz Renč, Uršič iz Mirna, Černic iz Šempetra, Lovercič iz Ozeljana, Pohor iz Opatjegasela, ravnatelj goriškega moškega učiteljskega Bežek, odvetnik dr. Pavletič, finančni svetnik Vodopivec, Goriški duhovniki: semeniški profesorji dr. Žigon, dr. Pavlica, dr. Ličan, šolski svetnik Zorn in stolna vikarja iz Gorice dr. Kobal in dr. Šorli. Deželni odbor goriški je zastopal deželni računski revident Kalin. Poleg mnogih slovenskih beguncev se je udeležilo pogreba tudi mnogo laških beguncev, med njimi višji finančni svetnik Avian, sodni svetnik Čehet, ravnatelj »Credita« Pavia itd. Drugi begunci, ki niso mogli v Ljubljano, so s polno dušo ob uri pogreba mislili na svojega dobrotnika in branitelja dr. Kreka...

Dnevne vesti.

— **Odlikovanja.** Red železne krone 3. razreda za vojno dekoracijo in z meči je dobil stotnik 97. pp. Gustav del Cott. Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo in z meči sta dobila nadporočnik 47. pp. Martin Bevk in poročnik 2. strelskega polka Makso Smerdu. Signum laudis z meči so dobili: poročnik Franc Furlan in Franc pl. Reya, oba 97. pp., stotnik Ivan Fink pri črnovoji. polku št. 27, poročnik Franc Matac in Ivan Adamčik pri 87. pp. ter poročnik Josip Vojna pri lovskem bataljonu.

— **Odlikovanja.** Z vojnim križcem za civilne zasluge 2. razreda je bil odlikovan višji okrajni zdravnik dr. Karel Böh m v Kočevju. Z vojnim križcem za civilne zasluge 3. razreda so bili odlikovani: okrajni tajnik v p. Anton Janša v Krškem, okrajni tajnik Franc Jurca v Logatcu, davčni višji upravitelj Rihard Murgel, deželni vladni koncipist dr. Fran Ogrin v Črnomlju, kanclist okr. glavarstva v Črnomlju Anton Planinšek, deželni vladni koncipist dr. Karel Tekavčič v Kranju in okr. zdravnik dr. Karel Wisinger v Litiji. Vojni križec za civilne zasluge IV. razreda so dobili: pomožni sluga pri okr. glavarstvu v Kamniku Fran Ažman, pisarniški oficijant v p. Robert Drašler v Ljubljani, pisarniški oficijant okr. glavarstva v Logatcu Rajnold Ritmanič pis. oficijant pri okr. glavarstvu v Kranju Franc Stirn in pomožni sluga pri okr. glavarstvu v Kranju Josip Weissisen.

— **Pomožna akcija nabiranja perila za vojaštvo na bojnem polju.** Kot je bilo v preteklih dneh po lepkih, oklicih in v časopisju že razglašeno, vrši se ta teden patriotska pomožna akcija nabiranja perila za vojaštvo na bojnem polju. Srednješolski dijaki se bodo po hišah v prvi polovici tedna prijavili z izkaznicami, v drugi polovici tedna pa prišli po darila, ki naj se oprana in v omotih zavita oddajo. Sprejema se vsakovrstno perilo, staro in novo, belo in barvasto, pa tudi vseh vrst oblačila, cela in raztrgana ali poškodovana, končno odpadki tvarin, volneni bombaževi ali platneni, skratka: tkanina vseh vrst. Vedno radodarna Ljubljana se bo tudi to pot brez dvoma po najboljši moči odzvala in drage volje pripomogla našemu hrabremu vojaštvu do toplih oblačil. Lokalni odbor za pomožne vojnokrstvene akcije, ki se je v ta namen reaktiviral, ima trdno prepričanje, da bo imela akcija ugoden uspeh.

— **Na obeh očesih oslepeli vojaki** naj se zglase sami ali po svojih zastopnikih čim preje na mestnem magistratu v pisarni referenta za uboge.

— **Opera pevka profesorica Jarmila Litz - Gerbičeva** prične s privatnim podukom v solopetju, klavirju in deklamaciji dne 15. oktobra. Tozadavna pojasnila vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne v Čevljarski ulici št. 1 nastopuje II.

— **Zaročil se je** Ilija Bililč, veterinarski praporščak cand. med. vet. z gđc. Reziško Marchiotti, hčerko trgovca z usnjem v Ljubljani.

— **Glavni dobitek v razredni loteriji.** Pri Ljubljanski Kreditni banki, kot poslovnični c. kr. razredne loterije izžrebana je bila dne 11. oktobra 1917 pri žrebanju V. razreda 8. loterije srečka št. 88.905 z enim glavnih dobitkov 100.000 K. Pri isti poslovnici je bilo izžrebanih že več srečk z glavnimi dobitki in sicer 300.000 K, 60.000 K, 30.000 K. Srečke za to žrebanje so p. t. interesantom pri navedeni poslovnici še na razpolago.

— **Iz muzeja v Celju** je bilo ukradenih mnogo dragocenih stvari, ki sta jih pozneje dva vojaka našla skrita v mestnem parku. — **Iz ljubosumnosti.** Posestnika sina Stefan Cvahte in Jernej Cvahte ter hlapec Florjan Terčič so napadli ponoči v Brezjah na Štajerskem posestnikovega sina Ludovika Strmska, ga pobili in zaklali — vse iz ljubosumnosti.

— **Lovski blagor.** Iz Hrastnika nam pišejo: Na brakadi lovskega društva »Jelenca« v Hrastniku dne 7. t. m. ustrelil je g. Granda iz Trbovelj v društvenem revirju »Sustarjev graben«, v M. Reki lepega divjega mačka. Maček tehtal 6 kg in je 73 cm dolg. Zelodec je imel skoro prazen — znak, da se mu v naših hornih revirjih ni predboro godilo. Prišel je srečnemu lovcu na jerebov klic.

— **Izgnil je v terek zjutraj** od doma v Sodniški ulici št. 5. 12 let stari Matko Rasberger. Fant je hodil v šolo v Marjanišče. Oblečen je bil, ko je pobegnil v sivo obleko z dokolenkami. Barva obleke je podobna barvi vojaških oblek. Fant je bil bos in brez klobuka. Kdor bi kaj vedel o njem, naj to sporoči njegovim starišem.

— **Zgubila je** Sarčevci trgovini neka gospa denarnico, v kateri je bilo tudi 5 ključkov od kovčgov. Kdor ima denarnico, naj jo prinese v naše upravništvo. Gospa mu da primerno nagrado. Zlasti bi rada dobila nazaj ključke.

— **Zgubila se je** večeraj zvečer pred kolo-dvorom v šiški moja lovška pisca »Diana«, svetlosive barve, weimarske pasme. Odda naj se proti visoki nagradi dr. Hubert Sočvan, Kongresni trg št. 15.

— **Izgubljena je** bila od realke do Rožne doline nemška knjiga za zemljepisje. Odda naj se v Rožni dolini št. 263.

Pristopajte »Slovenski Matici«.
Clanarina 4 K, ustanovna 100 K.

Aprovizacija.

+ Zelje. Stranke, ki imajo rumene izkaznice C št. 1801 do konca, prejmejo zelje v torek dne 18. t. m. dopoldne v cerkvi sv. Jožefa. Od 8. do 9. ure pridejo na vrsto št. 1801 do 2000, od 9. do 10. št. 2001 do 2200, od 10. do 11. št. 2201 do 2400, od 11. naprej števil. 2401 do konca. Vsaka oseba dobi 1 kg. Kilo-gram stane 80 v.

— Špeh za VI. okraj. Mestna apro- vizacija bo oddajala v torek dne 16. t. m. popoldne na Poljanski cesti št. 15 strankam 6. okraja na nova nakazila za mast špeh. Od 12. do 1. pridejo na vrsto št. 1 do 200, od 1. do 2. št. 201 do 400, od 2. do 3. št. 401 do 600, od 3. do 4. št. 601 do 800, od 4. do 5. št. 801 do 1000, od 5. do 6. št. 1001 do konca. Vsaka oseba dobi 1/4 kg. kilogram stane SK 80 vin.

+ Cenežje sadje za Moste. Mestna aprovizacija bo oddajala v torek dne 16. oktobra popoldne v Soli na Ledini ob- čanom Most, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črkami B in C, sadje po znižanih cenah. Določen je tale red: od 1. do 2. št. 1 do 200 B, od 2. do pol 3. št. 201 do konca B. Od pol 3. do pol 4. št. 1 do 200 C, od pol 4. do pol 5. števil. 201 do 400 C in od pol 5. dalje št. 401 do konca C. Vsaka oseba dobi 1 kg. Kilo-gram stane 40 v.

Razne stvari.

* Dr. Friderik Adler, ki je ustrelil mi- nistrskega predsednika grofa Stürgkha, je bil te dni prepeljan v kaznilnico Stein, da odsluži tam 18 let težke ječe.

* Samomor na dirkališču. Pri konjski dirki v Budimpešti je neki nadporočnik, čigar ime še ni znano, stavil na nekega žrebca 70.000 K. Žrebec je bil skoro že na cilju, ko ga je prehitel drug konj. Čim je nadporočnik videl, da je izgubil ves svoj denar, se je ustrelil.

* Znati se mora. Tudi v Budimpešti zmrzujejo in ne morejo dobiti ne premoga, ne drva. Toda v Budimpešti imajo posebno policijo za nadziranje prometa s kurivom in ta je našla v skladišču raznih družb, pri različnih milijonarjih in velearistokratih ogromne množine premoga. Poli- cija je ta premog zaplenila in ga dala na razpolaganje komisiji za razdelitev pre- moga.

* Voli v parni kopeli. Budimpeštanska policija je zasledila premetene živinske tr- govce, ki so dajali goveji živini piti ogrom- ne množine vode, da je bila težja. Zapirali so vole v hleve, zaprte in močno razgrete, tako da je živina pod učinkom soli in parne kopeli popila po 50 do 60 litrov vode, pred- no je prišla na trg. Na ta način se je raz- krila razlika med težo živine pri nakupni in podrobni prodaji, katere si mesarji dolgo časa niso mogli razlagati.

Darila.

Za Krekov spomenik. Omizje zavednih slovenskih trgovcev je darovalo po vzgledu bivšega župana Ivana Hribarja 100 K za bodoči spomenik prvoboritelju za jugoslo- vansko idejo, drju Janezu Kreku.

Gospod Josip Zidar je daroval kakor običajno vojaško nastanitveno pristojbino, katero bi imel prejeti za mesec september 1917 za prostore v hiši ob Dunajski cesti št. 31 v znesku 75 K v štirih enakih delih: 1. vdovam in sirotam padlih Ljubljancev, 2. za mestno aprovizacijo ubožnih slo- jev, 3. vojnookrbovalnemu uradu in 4. Rdečemu križu.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Časopis in tisk »Narodne tiskarne«.

Slovenske narodne pesmi za citre in petje.

Priredil in izdal podpisani. Izšlo je osmero zvezkov. Sedaj so na razpolago vsi zvezki. Pesmi se tudi lahko spremljajo na gosli in kitari. Zvezki se po 2,50 K. Brez denarja se v teh časih ne pošilja. Povzette je drago in na račun naročnika. Ako ste praktični pošijite denar naprej (pa ga potem ni treba) in dobite zvezke poštine prosto. Pod svoj razločni naslov na nakaznici napišite šte- vilko zvezka, pa je vse v redu. Na drugo stran sedaj ne pišite. Zvezek III. ima v II. izdaji pojasnilo za začetnike. Zadnja dva zvezka vsebujeta narodne ljubavne pesmi. Požurite se, dokler je zbirka polna.

Priporočam se

Ivan Kiferle, Krojaška ulica 8 II. nad. Ljubljana.

+
Brez posebnega obvestila.

Po dolgotrajni mukopolni bolezni je izdihnila svojo blago dušo

Franja Meglič vdov. Tomec roj. Hočev ar

dne 13. oktobra 1917.
Pogreb se vrši 15. oktobra na Kranjsko pokopališče.
V KRANJU, dne 15. oktobra 1917.

3513 Žalujoči ostali.

+
Ljubi Bog je našo predrago soprogo in dobro mamo

Marijo Ano Prunk

po dolgem mučnem trpljenju, okrepečano s sveto popotnico v nedeljo ob 9. uri zjutraj poklical k sebi v boljše življenje.
Zemski ostanki naše predrage se poneso v torek ob 3. uri iz hiše žalosti Resljeva ces. št. 29 na pokopališče k sv. Križu, kjer se jo položi v lastni grob.
Blagi duši — časten spomin.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1917. 3512

Anton Prunk Mira, Karla
soprog. hčeri.

+
Gabrijela in Bogdan Žužek naznanjaja vsem sorod- nikom, prijateljem in znancem, da je najin najboljši, nadvse ljubljani soprog, skrbni oče, blag. gospod

Karel Žužek

pekovski mojster in pesestnik

dne 13. oktobra 1917 ob pol 12. uri ponoči, po dolgi muke- polni bolezni, previden s tolažili sv. vere izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb se je vršil v ponedeljek, dne 15. oktobra ob 3. uri pop. iz hiše žalosti sv. Florjana ulica št. 8 na pokopališču k Sv. Križu. 3511

Blagega pokojnika priporočamo v prijazen spomin
V LJUBLJANI, dne 14. oktobra 1917.
Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

+
tudi lisicke, parkelce, mavrohe, brezovke in druge suhe gobe

Gobe jurčke

kupi v vsaki množini Sever & Urbanič, Ljubljana,
Wolfova ulica št. 12.

Sluga za trgovino
se sprejme takoj, pod ugodnimi pogoji.
Vpraša se Dunajska cesta 20, Berenda.

Kot hišina
išče službe za takoj, mlajše, pridno, snažno dekle. — Ponudbe pod „Pridno dekle 3749“ na upravništvo »Slov. Naroda«.

Hiša z malim posestvom
v kakem trgu na Dolenjskem ali Spod. Štajerskem, se kupi. Prijazne ponudbe naj se pošljejo pod „Hiša 3507“ na uprav- ništvo »Slovenskega Naroda«. 3570

Zemljišče
v Sp. Šiški, nad cerkvijo prodam seženj po 10 kron 50 vin. 3502
Kdo, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Kupimo prešanice od sadja
od jabolk in tejk, eventualno smo tudi pripravljeli v zameno zanje dati cikorijske. Ponudbe na Kolinsko tovarno kavni primesi v Ljubljani.

Prodajam takoj
popolnoma nov, eleganten, dvovpre- žen voz, ter 7 dobroohranjenih sodov á 500—600 l, od najfinejšega jedil. olja. Vprašanja na trdiko Vinko Vabič, žalec pri Celju, Sp. Štaj.

Fran Marolt, Ljubljana, Slovenske 1085
vojaške narodne pesmi
za K 1.50 ali 1.80 se dobe še. Po pošti 20 v. več. Najlepše darilo!

Kupujem in prodajam.
bodisi pohištvo, steklenino, že- lezo, sulice, porcelan, orožje, podobe, star denar, sploh vse, kar je najmanj 50 let staro. Obenem kupim staro zobovje. Posredujem za hiše, zemljišča itd.
Albert Derganc
brivec in koncesijonirani starinar
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

BUKOV GOZD
za izdelovanje drv, kakor tudi gotova drva se kupi po visoki ceni, na Kranjskem ne daleč od železniške postaje. — Vzame se tudi večja njiva v najem v okolici Ljubljane. — Ponudbe: Ljubljana Poštni predal št. 151. 3505

A 1129/16—47 3504
Dražbeni oklic.
Prodajo se dne 26. oktobra 1917, dopoldne ob 9. uri v Ljubljani, Glinška ulica št. 7. v zapuščino po zamli Elizabeti Mrak iz Ljubljane spadajoči pred- meti na prostovoljni javni dražbi in sicer:
Pohištvo, perilo, obična, 1 živalni stroj in nekaj dragocenosti.
Reči se smejo ogledati dne 26. oktobra 1917 v času med 9 in 1/2 10 uro dopoldne na licu mestu.
C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. I.,
dne 12. oktobra 1917. 3508

Razglas.
Z naredbo c. kr. urada za ljudsko prehrano sporazumno s prizadetimi ministri v z dne 14. septembra 1917 št. 378 drž. zak. je letos ves divji kostanj in želod zasežen in se mora v smislu te naredbe oddati, oziroma prodati deželnemu mestu za krmita v Ljubljani. Če lastniki, oziroma upravičenci za pobiranje kostanja in želoda ne morejo tega sadeža sami spraviti, morajo to nemudoma naznaniti podpisnemu mestnemu magistratu, da po svojem pooblaščenju da kostanj in želod pobirati. Kostanj in želod se ne smeta klatiti ali otresati, marveč je dozorela po ileh nabirati. Cena prvovrstnemu suhemu kostanju je do- ločena na 30 kron za 100 kilogram, in želoda do 70 kron za 100 kilogram.
Te cene veljajo za blago, naloženo v vagona na železniško postajo.
Pravico, prevzemati kostanj in želod v okrožju mestne občine ljubljanske, ima gosp. Viktor Rohrmann, trgovec in posestnik v Ljubljani, Sv. Petra cesta h. št. 28. Kdor bi se branil kostanj in želod oddati, zapade prisilni oddaji tega sadeža za znatno nižjo ceno. Vrhu tega se kaznujejo prestopki navedene ministrske naredbe z denarno globo do 20.000 K, oziroma z zapornim do 6 mesecev.
Mestni magistrat ljubljanski,
dne 9. oktobra 1917.

Bilanca

druge efektne loterije „Slovenske straže“ koje žrebanje se je vršilo 26. oktobra 1915.

Št.	Dohodki	K		Št.	Izdatki	K	
		v	—			v	—
1	Kosmati izkupiček 41.171 prodanih srečk á 1 K	41171	—	1	Državne pristojbine	200	—
2	Darovi (preplačila)	—	—	2	Provizija razprodajalcem po 20 vin. za 14.784 srečk	2956	80
3	Izkupiček za sezname izžrebanih srečk in obresti naloženih glavnih	548	68	3	Prodaja deželnemu mestu za krmita v Ljubljani	4490	—
4	Razlika med nastavljenjo vrednostjo dobitkov in nabavnimi stroški	60	05	4	Stalne plače nastavljenecv loterijske pisarne	—	—
5	Zapadli dobitki	10745	—	5	Nagrade	431	47
	Skupaj	52524	73	6	Reklama (inzerati, lepaki, lepljenje)	1307	90
				7	Srečke in druge tiskovine	1433	61
				8	Poštnina in stroški poštne hranilnice	332	22
				9	Stroški žrebanja	956	—
				10	Stanarina, pisarniški stroški zavarovalne premije, nagrada za pomožna dela	20000	—
				11	Nominalna vrednost vseh dobitkov	101	26
					Različni izdatki	—	—
	Izdatki	32209	26			32209	26
		20315	47				

Loterijski odbor „Slovenske straže“.

Anton T. Volta l. r., tč. blagajnik.